

Oppilaiden puhelinten käyttö koulussa vuoden 2025 lakimuutoksen jälkeen

Tiina Taka-Eilola & Matti Suomilammi

Artikkelit | 1:2026

suomi

ISBN 978-952-206-914-6

Tiivistelmä

26.8.2026

ARTIKKELI

ESI- JA PERUSOPETUS

Syyslukukauden 2025 alussa tuli voimaan perusopetuslain uudistus, jolla rajoitettiin puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttöä oppitunneilla. Uudistuksen tavoitteena oli muun muassa vähentää oppitunneilla puhelinten häiritsevää käyttöä, vahvistaa työrauhaa ja antaa koulujen henkilökunnalle paremmat mahdollisuudet puuttua puhelinten häiritsevään käyttöön.

Tässä artikkelissa tarkastellaan, kuinka paljon yhdeksäsluokkalaisten puhelinten käyttö muuhun kuin opiskeluun on opettajien, rehtoreiden ja oppilaiden omien arvioiden mukaan muuttunut edelliseen lukuvuoteen verrattuna. Lisäksi tarkastellaan, kuinka paljon oppilaat käyttävät oman arvionsa mukaan puhelimia koulupäivän aikana muuhun kuin opiskeluun. Artikkelin tavoitteena on saada alustavaa tietoa uudistuksen tavoitteiden saavuttamisesta kolmen eri vastaajaryhmän näkökulmasta. Aineisto koostuu noin 6 700 yhdeksäsluokkalaisten, noin 160 katsomusaineiden opettajan ja noin 95 rehtorin vastauksista. Vastaukset kerättiin keväällä 2026 katsomusaineiden oppimistulosarvioinnin yhteydessä.

Tulosten perusteella oppilaiden puhelinten käyttö näyttää vähentyneen perusopetuslain uudistuksen jälkeen. Hieman reilu puolet vastanneista oppilaista arvioi puhelimensa koulupäivän aikaisen viihdekäytön vähentyneen edelliseen lukuvuoteen verrattuna. Katsomusaineiden opettajista vastaavan arvion oppilaiden puhelimen käytöstä esitti reilu neljä viidestä ja rehtoreista yhdeksän kymmenestä. Puhelinten käyttöä esiintyy kuitenkin edelleen runsaasti, sillä oppilaista lähes kolmannes arvioi käyttävänsä puhelinta yli tunnin koulupäivän aikana. Koulun henkilökunnan arviot painottuvat sen sijaan lyhyempiin käyttöaikoihin.

Henkilöstön ja oppilaiden arviot antavat sekä puhelinten käytön määrästä että sen muuttumisesta osittain erilaisen kuvan. Ero voi johtua esimerkiksi siitä, että henkilöstön havainnot painottuvat oppitunteihin ja muihin valvottuihin tilanteisiin, mutta aineiston perusteella eron syytä ei voida selvittää. Kokonaisuutena vastaajien arviot puhelinten käytön vähenemisestä ovat kuitenkin samansuuntaisia lakiuudistuksen tavoitteiden kanssa.